

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 200/2020-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Stanislavom Hutňanom, Kominárska 2, 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 11 C 230/2010 z 20. januára 2016, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 285/2016 z 24. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 137/2018 z 22. októbra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2020 (doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 17. marca 2020, pozn.) doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C 230/2010 z 20. januára 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 285/2016 z 24. mája 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Cdo 137/2018 z 22. októbra 2019 [(ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“), spolu aj ako „označené rozhodnutia všeobecných súdov“].

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol stranou sporu v procesnom postavení žalovaného v 2. rade v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 11 C 230/2010 o zrušenie spoluvlastníctva (ďalej len „napadnuté konanie“).

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na priebeh napadnutého konania a namieta, že označené rozhodnutia všeobecných súdov sú nespravodlivé, porušujúce ľudské práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia. V tomto kontexte sťažovateľ uvádza: *„... podľa právoplatného UZNESENIA Okresného súdu Bratislava I č. k. 10C 211/2012-64 zo dňa 16.1.2014 mal súd v tomto konaní rozhodnúť o porušení predkupného práva voči odporcovi [REDAKOVANÉ], jeho konanie č. 11C 230/2010 o zrušenie spoluvlastníctva bol povinný súd prerušiť. Okresný súd porušil ľudské práva ak konal a rozhodol vec zrušenie spoluvlastníctva, lebo vec sa dala rozdeliť medzi spoluvlastníkov, dedičia si v konaní*

č. 11C 230/2010 uplatnili prednostné právo dedičov k veci, súd konal v konaní č. 11C 230/2010 a nevyčkal rozhodnutie súdu v konaní 10C 211/2012 o porušení predkupného práva a naviac k tomu došlo zavádzajúcim postupom žalobcu [REDACTED] k porušeniu zákonov, 1.stupňový súd dňa 24.05.2017 konal a rozhodol čím porušil ľudské práva, účastníka [REDACTED], ktorý sa ospravedlnil, ochorel na chrípku, lekár mu nariadil karanténu a domáce liečenie, [REDACTED] je dôchodca, bol by mal PN-ku, nemohol pred súdom konať a predniesť záverečnú reč.“

4. Sťažovateľ v doplnení ústavnej sťažnosti už prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu namieta, že z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nie je vôbec zrejmé, aké boli dôvody, pre ktoré najvyšší súd neprihliadol na námietky a procesnú obranu sťažovateľa spočívajúcu v porušení predkupného práva vo vzťahu k nemu a jeho bratovi [REDACTED] (žalovanému v 1. rade, pozn.). V tomto kontexte sťažovateľ namieta nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a uvádza: „... súdy pochybili, ak prikázali predmetný pozemok, ktorý predstavoval zdedený majetok Sťažovateľa po jeho predchodcoch, do výlučného vlastníctva Žalobcu, nakoľko tento nemá a nikdy nemal k pozemku žiadny relevantný vzťah, pričom tento pozemok mal v úmysle nadobudnúť do vlastníctva s jasným cieľom, a síce, za zlomok skutočnej hodnoty pozemku... ... Je zrejmé, že za aktívnej súčinnosti ostatných spoluvlastníkov, žalobca nerešpektoval predkupné právo Sťažovateľa, predkupné právo ponúkol výzvou dňa 16.11.2010 len SPF... ... Uvedené konanie ostatných spoluvlastníkov spolu so žalobcom vykazuje znaky špekulatívneho konania, ktoré nemôže požívať právnu ochranu...“

5. V rovine namietaného porušenia práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľ poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 386/2012 z 27. augusta 2014, na základe ktorého je nevyhnutné na sťažovateľa aj žalovaného v 1. rade hľadieť ako na spoluvlastníkov pozemku, ktorí sú vo vzťahu k nehnuteľnosti nositeľmi predkupného práva, a teda ako osoby oprávnené z hmotného práva, o ktoré v konaní išlo. Podľa názoru sťažovateľa je preto zrejmé, že žalobca a ostatní spoluvlastníci mali a museli vedieť, že sťažovateľ a žalovaný v 1. rade sú oprávnení z hmotného práva a že sú nositeľmi predkupného práva. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 386/2012 z 27. augusta 2014 bol predmetom aj podaného dovolania.

6. Sťažovateľ namieta, že všeobecné súdy v jeho prípade poskytli ochranu špekulatívnemu konaniu žalobcu, a to príliš formalistickým výkladom právnych noriem.

7. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] sa vyhovuje.

2. Základné práva [REDAKOVANÉ], podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a právo na majetok podľa čl. 1 Dodatku k Dohovoru, Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 8Cdo/137/2019 zo dňa 22.10.2019 a Uznesením (správne rozsudkom, pozn.) Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. mája 2017, sp. zn. 4Co/285/2016-625 porušené boli.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn.: 8Cdo/137/2019 zo dňa 22.10.2019 sa zrušuje v celom rozsahu.

4. Uznesenie (správne rozsudok, pozn.) Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24.05.2017, sp. zn. 4 Co/285/2016-625 sa zrušuje v celom rozsahu a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

5. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť Sťažovateľovi finančné zadostučinenie v sume 20.000 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. [REDAKOVANÉ] sa priznávajú trovy konania/právneho zastúpenia vo výške 450,29 EUR...“

8. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

16. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

17. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

20. Podľa čl. 1 prvej vety dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

21. Ústavný súd pred posúdením veci poukazuje na skutočnosť, že uznesením sp. zn. III. ÚS 736/2017 z 5. decembra 2017 odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa a jeho brata [REDAKOVANÉ] (žalovaného v 1. rade v konaní pred všeobecnými súdmi, pozn.), ktorou namietali porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom a rozsudkom okresného súdu sp. zn. 11 C 230/2010 z 20. januára 2016 a postupom a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 285/2016 z 24. mája 2017, a to ako oneskorene podanú.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom okresného súdu

22. Tak, ako to vyplýva z bodu 21 tohto uznesenia, ústavný súd o namietanom porušení sťažovateľom označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu už rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 736/2017.

23. Na základe uvedeného ústavný súd v súlade s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) ako neprípustnú, pretože sa týka veci, o ktorej už ústavný súd predtým rozhodol, pričom nešlo o situáciu, že by sa v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 736/2017 rozhodovalo len o podmienkach konania, ktoré by v ďalšom návrhu už boli splnené.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

24. Opierajúc sa o citovaný § 124 zákona o ústavnom súde, ústavný súd konštatuje, že lehotu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu považoval za zachovanú, a to napriek skutočnosti, že predmetom konania pred ústavným súdom už bolo namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu, avšak v súlade s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde nejde v tomto prípade o neprípustnosť ústavnej sťažnosti, keďže v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 736/2017 bola ústavná sťažnosť odmietnutá pre nesplnenie podmienky, a to jej podania v zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehote, ktorá bola následne pod vplyvom podaného dovolania splnená.

25. V úvode posúdenia tejto časti ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že z jej obsahu vyplýva, že sťažovateľ svoju sťažnostnú argumentáciu vedie primárne vo vzťahu k dovolaciemu konaniu a napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu. Sťažovateľ vo vzťahu k porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu neuvádza žiadnu konkrétnu argumentáciu. Ústavná sťažnosť obsahuje v nosnej argumentačnej línii len námietky vzťahujúce sa na rozhodovanie najvyššieho súdu. Sťažovateľ iba vo všeobecnej rovine v bodoch 6 a 13 ústavnej sťažnosti vytyka krajskému súde, že neprihliadol na skutočnosť, že boli porušené ustanovenia Občianskeho zákonníka o lehote na uplatnenie predkupného práva s poukazom na skutočnosť, že formalistickým výkladom právnych noriem krajský súd poskytol ochranu špekulatívnemu konaniu žalobcu.

26. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

27. V súvislosti s uvedenými tvrdeniami sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v ústavnej sťažnosti vo vzťahu ku krajskému súdu dostatočne konkrétnym spôsobom neozrejmil vzťah medzi napadnutým rozsudkom tohto súdu a porušením ním označených práv, keďže nemá ani ambíciu racionálne polemizovať so zásadnými názormi krajského súdu, ktoré ho viedli k potvrdeniu napadnutého rozsudku okresného súdu. Sťažovateľovi sa tak touto všeobecnou argumentáciou nepodarilo preukázať príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a ním označenými právami, ktorých porušenie namieta. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že korelátom práva účastníka konania na primeranú reakciu zo strany orgánu verejnej moci (ústavný súd nevynímajúc) je aj jeho procesná povinnosť uvádzať dostatočne konkretizované návrhy, pretože primeranosť postupu orgánu verejnej moci je možné posudzovať iba vo vzťahu k určitému špecifickému tvrdeniu účastníka konania.

28. Vo vzťahu k sťažovateľovmu argumentu o porušení zákonnej lehoty na uplatnenie zákonného predkupného práva považuje ústavný súd oboznámením sa s napadnutým rozsudkom krajského súdu za preukázané, že tento sa v bodoch 34 a 35 tohto rozsudku podrobne vysporiadal s námietkou o porušení predkupného práva vo vzťahu k sťažovateľovi. Ústavný súd považuje uvedené námietky sťažovateľa za právne irelevantné a zároveň bez akéhokoľvek ústavnoprávneho rozmeru, vzhľadom na argumentáciu krajského súdu, ktorú nie je potrebné citovať, lebo je sťažovateľovi známa.

29. Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

30. V rovine sťažovateľovej argumentácie, v ktorej poukazuje na porušenie v ústavnej sťažnosti označených práv, v dôsledku skutočnosti, že „súd dňa 24.05.2017 konal a rozhodol čím porušil ľudské práva, účastníka [REDAKOVANÉ], ktorý sa ospravedlnil, ochorel na chrípku, lekár mu nariadil karanténu a domáce liečenie, [REDAKOVANÉ] je dôchodca, bol by mal PN-ku, nemohol pred súdom konať a predniesť záverečnú reč“, ústavný súd konštatuje, že podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 56/98) ústavnú sťažnosť nemôže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv alebo slobôd iných osôb, nie svojich. V posudzovanom prípade sťažovateľ namieta taký postup krajského súdu, v rámci ktorého bezprostredne nerozhodoval o právach ani povinnostiach sťažovateľa, ale o právach a povinnostiach žalovaného v 1. Rade, a preto je ústavnú sťažnosť v tejto časti potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

III.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

31. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu považuje ústavný súd za preukázané, že dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal len žalovaný v 1. rade (bod 3 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pozn.). Všeobecné súdy v prípade sťažovateľa rozhodovali o návrhu na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Vzhľadom na skutočnosť, že zmyslom zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva je nové konštituovanie hmotnoprávných vzťahov, ktoré sa odvodzujú od spoločnej veci, a vyporiadanie doterajších vzťahov, rozhodnutie všeobecného súdu musí celkovo vyriešiť doteraz existujúci spoluvlastnícky vzťah. Z povahy konania o návrhu na zrušenie podielového spoluvlastníctva a na vykonanie jeho vyporiadania niektorým zo spôsobov uvedených v § 142 Občianskeho zákonníka tak vyplýva, že na strane žalobcov

či žalovaných musia byť uvedení vždy všetci podieloví spoluvlastníci a že predmetom konania je vždy celá vec.

32. Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

33. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ a jeho brat [REDACTED] (žalovaný v 1. rade v konaní pred všeobecnými súdmi, pozn.) vystupovali v napadnutom konaní v postavení nerozlučného spoločenstva, kde procesný úkon jedného z nich platí aj pre druhého, ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, aj keď dovolanie podal len žalovaný v 1. rade, a nie aj sťažovateľ a táto skutočnosť bola pre ústavný súd rozhodujúca aj pre posúdenie zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti aj vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu tak, ako to je uvedené v bode 25 tohto uznesenia.

34. Vzhľadom na to, že napadnutým uznesením najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa, ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov (m. m. II. ÚS 324/2010). Uvedené zároveň nevylučuje, že ústavne konformné posúdenie vlastnej právomoci najvyšším súdom je následne ústavným súdom preskúmateľné v konaní o ústavnej sťažnosti.

35. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. 10. 1998).

36. Dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi zakotvenými v § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Ústavný súd konštatuje, že z uznesenia najvyššieho súdu považuje za preukázané, že v kontexte prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP bolo dovolanie odôvodnené skutočnosťami vzťahujúcimi sa výlučne na žalovaného v 1. rade a tieto námietky sú predmetom konania vedeného na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 283/2020 na základe ústavnej sťažnosti podanej bratom sťažovateľa [REDAKOVANÉ] (žalovaným v 1. rade, pozn.).

37. V kontexte prípustnosti podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ústavný súd ozrejmuje, že jeho úlohou bolo zistiť, či právny názor, na základe ktorého najvyšší súd odmietol dovolanie podané v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, bol najvyšším súdom aplikovaný ústavne akceptovateľným spôsobom v súlade s namietaným porušením označených článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

38. Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

39. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

40. Ústavný súd konštatuje, že pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, pretože posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí, konkretizuje a náležite doloží, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje predmetné ustanovenie. V tejto súvislosti najvyšší súd v bode 18 napadnutého uznesenia uvádza, že: „... *Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, zákonodarca túto povinnosť ukladá dovolateľovi.*“

41. Ústavný súd v tomto kontexte upriamuje pozornosť na skutočnosť, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že v dovolaní boli namietané viaceré nesprávnosti vo vzťahu ku krajskému súdu, kritika správnosti jeho právnych úvah a záverov, avšak ničím nebolo vysvetlené, riešením ktorej právnej otázky by mala byť založená prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. písm. a) CSP. V tomto kontexte najvyšší súd uviedol, že nemohol na podklade nevymedzenej právnej otázky uskutočniť meritórny dovolací prieskum a prijať závery k právnemu posúdeniu veci krajským súdom, v dôsledku čoho odmietol dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP.

42. Ústavný súd po dôkladnom preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala jeho svojvoľný postup pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vyvrátil uplatnený dovolací dôvod.

43. Právny názor najvyššieho súdu nemožno považovať za arbitrárny, svojvoľný a jeho rozhodnutie za také, ktoré by bolo založené na takom výklade ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich postup súdu v dovolacom konaní, ktorý by popieral ich účel a zmysel.

44. Keďže v danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy ani

práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.4 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu

45. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu je potrebné uviesť, že sťažovateľ namietal porušenie týchto práv v spojení alebo v nadväznosti na namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto označeného práva. Ústavný súd preto aj túto časť ústavnej sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

46. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody podľa ústavy alebo ľudského práva alebo základnej slobody podľa kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu